

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/380/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114229304
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114229304.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35807598, zastúpená: Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, p r o t i žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy takto

r o z h o d o l :

Žalobu z a m i e t a.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou zo dňa 27.9.2012 domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (Okresného súdu v Humennom), ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí zákonnej 15 dňovej lehoty a nerozhodol v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov. Mal za to, že danom prípade neexistovala okolnosť, ktorá by umožňovala súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o vydaní poverenia pristupuje až po veľmi dlhej dobe, hoci prejednaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou kompletnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu. Vyslovil názor, že súd porušil zásadu právnej istoty, keď nerešpektoval právoplatné rozhodnutie rozhodcovského súdu ako rovnocenný exekučný titul a ktoré zároveň tvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Žalobca si preto uplatnil nárok na náhradu škody v konkrétnych sumách predstavujúcich istinu a príslušenstvo, ktorá viac nemôže byť priznaná všeobecným súdom z príslušného zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere. V príčinnej súvislosti s tým žiadal aj nemajetkovú ujmu vo výške 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom ako primeranú náhradu za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. V prvom rade namietal procesné pochybenia zo strany žalobcu, ktorý v žalobách neuvádza spisové značky príslušných konaní, ktoré sú vedené na súde, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody. Žalovaný namietal, že žalobca nepredložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetných exekučných konaní, vznik skutočnej škody a nemajetkovej ujmy a napriek tomu, že síce časť dôkazov uviedol, najmä odkazom na exekučné spisy, v skutočnosti však prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám. Tvrdenie žalobcu o tom, že nemá vedomosť o spisových značkách namietaných v exekučných konaniach sa nezakladá na pravde a má charakter klamlivého a zavádzajúceho tvrdenia, pričom

neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu bol jedným z dôvodov, pre ktorý Ústavný súd SR odmietol sťažnosti žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu napr. pod sp. zn. II. US 211/2012, IV. US 366/2012 a IV. US 374/2012.

Podľa názoru žalovaného nie je splnená ani základná podmienka pre možnosť vyhovieť podanej žalobe v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a to predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom štátu, po neúspešnosti, ktorého je možné predmetnú žalobu podať po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. Prvé žiadosti boli žalovanému doručené 23.4.2012 a vzhľadom na skutočnosť, že žaloby boli doručené súdu 20.9.2012, vo veci je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr, pričom z ustanovení § 15 ods. 1 a § 16 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 2CZ 38/76. Preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok. Navyše žalobca podal žiadosti o predbežné prerokovanie daných nárokov, avšak po výzve nedoplnil žiadne informácie, nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora v jednotlivých exekučných konaniach, prípadne oznámiť dátumy kedy sa žalobca dozvedel o škode vrátane dokladov preukazujúcich vyčíslenie majetkovej škody, či iné skutočnosti podstatné pre prerokovanie nároku. Neposkytol teda žiadnu súčinnosť pri tomto predbežnom prerokovaní a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody.

Žalovaný poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I.US 16/2002, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že pri posúdení či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem zbytočné prieťahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone.

Žalovaný poukázal aj na nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmavať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Takémuto skúmaniu môže byť rozhodovanie súdu podrobené len v konaní pred Ústavným súdom SR na základe ústavnej sťažnosti. Všeobecný súd potom môže o náhrade škody rozhodovať na základe prieťahu v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v ktorom sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktorý má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo po právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, v ktorej ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Žalovaný ďalej uviedol, že ak mala žalobcovi vzniknúť škoda v súvislosti s nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po 15 dňovej lehote, lehota na uplatnenie týchto nárokov uplynula pri každom takomto nároku osobitne po troch rokoch odo dňa kedy sa žalobca o škode dozvedel, t.j. po troch rokoch od momentu zamietnutia žiadosti na udelenie poverenia. Vzhľadom na uvedené vzniesol námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku).

K zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia ako spôsobu rozhodnutia uviedol, že nemôže byť chápané ako nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a zároveň nie sú splnené ani zákonné podmienky pre posúdenie zodpovednosti za nezákonné rozhodnutie. Poukázal pritom na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, podľa ktorých súd musí ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku a či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Zdôraznil, že napokon z dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že 15 dňová lehota sa nevzťahuje na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia.

K vyčíslenej škode a nemajetkovej ujme vyjadril žalovaný názor, že uplatnená suma titulom náhrady škody je len hypotetickou sumou nezodpovedajúcou kritériám vzniku nároku na náhradu škody, pričom zjavne nejde o škodu skutočnú a nemajetková ujma je vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy.

Záverom žalovaný poukázal na aspekt dobrých mravov, pričom tento aspekt hovorí v neprospech žalobcu vzhľadom na charakter nárokov a charakter jeho obchodnej činnosti, z ktorej tieto nároky voči dlžníkom žalobcu vznikli, na jeho prax pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch a negatívne vnímanie žalobcu verejnosťou aj špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľa, či zo strany štátnych orgánov, ktoré na každej mocenskej úrovni musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľa. Zdôraznil, že žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopříjmových osôb. Toto negatívne vnímanie je práve dôsledkom praktík a aplikácie, či využívania právnych inštitútov zo strany žalobcu, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a so všeobecnými uznávanými spotrebiteľskými právami. Uvedené má vplyv aj na otázku samotného posúdenia nesprávneho úradného postupu, keďže súdy v prípade posudzovania návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nie, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom a preto žalobca nemôže poukazovať na rozpor s dobrými mravmi v súvislosti s takýmto postupom súdu.

Súd pojednával v neprítomnosti oboch účastníkov, ktorým predvolania boli doručené riadne a včas. Žalovaný súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Právny zástupca žalobcu žiadal o odročenie pojednávania tvrdiac, že požiadal súd o oznámenie identifikačnej značky ich žaloby, na čo však súd nereagoval a preto nemal možnosť pripraviť sa na pojednávanie. Súd však uvedenú žiadosť právneho zástupcu žalobcu vyhodnotil ako nedôvodnú. Žiaden právny predpis totiž neukladá súdu oznamovať účastníkovi nejaké identifikačné značky žaloby a navyše v danom prípade ani žiadnu žiadosť o oznámenie tohto údaju súd neneviduje. Napokon ani zo žaloby nie je zrejmé o akú identifikačnú značku by malo ísť. Pokiaľ právny zástupca žalobcu sa odhodlal na zastupovanie klienta v neúmerne veľkej počte súdnych sporov zhruba okolo 44000 mal si zväziť všetky dôsledky s tým spojené vrátane ich neprehľadnosti. Navyše uvedenú žiadosť možno považovať za účelovú, pretože vyhodnotenie uplatnených nárokov žalobcu je postavené na ich právnom posúdení, ktoré je v podstate rovnaké. Súd teda dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre odročenie pojednávania v zmysle § O.s.p. a preto vo veci konal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov.

Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalovaného, spismi Okresného súdu v Humennom 10Er 363/2010, 5Er 366/2010, 21Er 849/2010 a 21Er 843/2010 a zistil tento skutkový stav:

Predmetom tohto konania sú spojené veci, ktoré pôvodne napadli na Okresný súd v Humennom pod sp. zn. 18C 194/2012 až 18C 197/2012. Uvedené veci sa týkali nasledovných exekučných konaní vedených na Okresnom súde v Humennom:

21Er 849/2010 proti povinnému Jozefovi Borčovi, išlo o vymoženie sumy 1257 Eur s príslušenstvom. Súdny exekútor podal žiadosť o udelenie poverenia dňa 4.10.2010, pričom súd hneď 6.10.2010 vyzval oprávneného na predloženie zmenky a oznámenie výšky reálne poskytnutého úveru a tiež sumy, ktorú povinný zaplatil a požiadal aj príslušný rozhodcovský súd o zaslanie spisu. Následne uznesením zo dňa 16.6.2011 žiadosť exekútora zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 29.7.2011.

10Er 363/2010 (EX 1860/2010) proti povinnému P. P. sa týkala vymoženia sumy 180 eur. Exekútor podal žiadosť o udelenie poverenia dňa 28.4.2010. Súd dňa 5.5.2010 vyzval oprávneného na predloženie dôkazov a oznámenie údajov tak ako v predchádzajúcom prípade a tiež rozhodcovský súd o zaslanie príslušného spisu. Oprávnený dňa 27.8.2010 požiadal súd o predĺženie lehoty a neskôr súd uznesením zo dňa 15.6.2011 žiadosť exekútora z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 12.8.2011.

21Er 843/2010 (EX 11020/2010) proti povinnej P. S. sa týkala vymoženia sumy 424,32 Eur. Exekútor podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 30.9.2010. Súd postupoval výzvami tak ako v predchádzajúcich prípadoch dňa 5.10.2010 a dňa 16.6.2011 uznesením žiadosť pre neplatnú rozhodcovskú doložku zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 8.7.2011.

5Er 336/2010 (EX 2424/2010) proti povinnému U. Š. o vymoženie 600 Eur podal exekútor žiadosť o udelenie poverenia dňa 28.4.2010. Súd dňa 3.6.2010 realizoval výzvy ako v predchádzajúcich prípadoch

rozhodcovský súd zaslal spis dňa 16.7.2010. neskôr súd 17.5.2011 vyzval účastníkov na ozrejmienie účelu poskytnutého úveru, ktorý bol v zmluve uvedený ako výkon povolania. Na túto výzvu reagoval oprávnený dňa 8.6.2011 a následne súd uznesením zo dňa 28.6.2011 žiadosť z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky o udelenie poverenia zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 23.7.2011.

Vo všetkých vyššie uvedených rozhodnutiach, ktorými bola zamietnutá žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd vyhodnocoval rozhodcovskú doložku, ktorá bola súčasťou formulárovej zmluvy uzavretú medzi žalobcom a jeho dlžníkom a došiel k záveru o jej neplatnosti z dôvodu, že je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Ako už bolo uvedené žalobca vo všetkých vyššie uvedených spojených veciach požadoval náhradu škody predstavujúcej istinu a príslušenstvo priznaných rozhodcovským rozsudkom a požadoval aj náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 20% zo spomínanej istiny s príslušenstvom. Konkrétne vo veci týkajúcej sa povinného U. W. požadoval náhradu škody vo výške 5426,81 Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 1085,36 Eur, proti povinnému P. P. uplatňoval náhradu škody vo výške 924,60 Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 184,92 Eur, proti povinnému U. Š. žiadal priznať náhradu škody vo výške 2836,23 Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 567,25 Eur, proti povinnej Milade Tokárovej uplatňoval náhradu škody vo výške 2.049,87 Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 409,97 Eur.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1 koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,

- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov. V konkrétnom prípade žalobca vytýka súdu nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že nerozhodol v 15 dňovej lehote o zamietnutí žiadosti exekútora na vydanie poverenia.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku platného od 1.2.2002 do 31.5.2010 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 2 exekučného poriadku platného od 1.6.2010 do 31.5.2011 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd zistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor v žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Vychádzajúc z gramatického a logického výkladu daného ustanovenia je zrejmé, že zákon ukladá súdu rozhodnúť v 15 dňovej lehote len v prípade vydania poverenia exekútorovi, teda v prípade, že súd nezistí rozpor so zákonom v exekučnom titule prípadne návrhu na exekúciu alebo žiadosti o vydanie poverenia a následne len stručne vyplní príslušné tlačivo obsahujúce spomínané poverenie. Je preto logické, že tá istá lehota nemôže platiť pre zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia, keď súd musí vypracovať rozsiahle rozhodnutie a v ňom patrične zdôvodniť svoj právny názor a vysvetliť porušenie zákona. Často krát pred takýmto rozhodnutím si musí zabezpečiť aj ďalšie listiny, najmä ak exekučný titul je rozhodcovský rozsudok, ako je tomu aj v tomto prípade. Exekučný súd je totiž povinný dôsledne skúmať či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie v každom štádiu konania a to aj bez návrhu. Je povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 Exekučného poriadku. Keďže exekučným titulom v danej veci je rozhodcovský rozsudok, je potrebné vychádzať aj z ustanovenia zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

a/ z dôvodov uvedených v osobitnom predpise

b/ ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Podľa názoru Ústavného súdu SR vyslovenom v uznesení II. US 545/2010-15 zo dňa 9.12.2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie.

Žalobca vytýka exekučnému súdu nesprávny úradný postup predstavujúci zbytočné prietahy. Týmto pojmom sa zaoberal aj Ústavný súd SR a ten vo viacerých svojich rozhodnutiach dospel k záveru, že je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a že aj niekoľko mesačná nečinnosť súdu nemusí predstavovať zbytočné prietahy (I.US 42/01, I.US 63/00, IV. US 606/12). Práve konkrétne okolnosti tohto prípadu vylučujú prijatie záveru o zbytočných prietahoch exekučného súdu. Sú všeobecne známe obchodné praktiky žalobcu, ktorý poškodzuje spotrebiteľov v ich právach, čo konštatovali súdy vo viacerých rozhodnutiach. Prejavilo sa to aj naformulovaním rozhodcovskej doložky, ktorou žalobca určil právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporov, ktoré súdy vyhodnocovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže bola v neprospech spotrebiteľov. Exekútor na návrh žalobcu predložil na súdy enormný počet takýchto rozhodcovských rozsudkov, na základe ktorých požadoval vydanie poverenia. Nevyhnutné individuálne skúmanie podmienok, za ktorých bolo rozhodcovské konanie medzi účastníkmi zmlúv dojednané, spôsobilo vyššiu časovú náročnosť, v mnohých prípadoch súd zabezpečoval za účelom posúdenia žiadosti ďalšie listiny. V dôsledku množiacich sa nekalých obchodných praktík mnohých podnikateľských subjektov poskytujúcich úvery, súdy musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Súdy sú zaťažované takýmito podaniami, ktorými sú uplatňované práva vyplývajúce z nekalých praktík a preto je veľmi obtiažne konať tak, aby nevznikli prietahy. Avšak práve tieto konkrétne okolnosti, ak sám žalobca porušuje zákon, ak poškodzuje práva spotrebiteľov (neprimerané úrokové sadzby, neprimerané sankcie, nanútenie rozhodcovskej doložky a pod.) s čím sa súd musel dôsledne vyporiadať, nemožno považovať za zbytočný prietah. Navyše každý výkon práva podlieha posúdeniu či je v zhode so zásadou dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Pri posudzovaní toho, či exekučný súd sa dopustil zbytočných prietahov možno použiť závery Ústavného súdu SR v už citovanom rozhodnutí IV. US 606/2012, ktoré sa týkalo sťažnosti žalobcu v obdobnej veci. V nej bola žiadosť o vydanie poverenia podaná 15.8.2011, nasledovala výzva na predloženie rozhodcovskej zmluvy zo dňa 16.4.2012, tá bola predložená 4.5.2012 a uznesením zo dňa 5.10.2012 bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá. Ústavný súd okrem iného zdôraznil, že aj niekoľkomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Poukázal na to, že sťažovateľ (teda žalobca) podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Pre súd je zarážajúca argumentácia žalobcu ohľadom posúdenia samotného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti exekútora o vydanie poverenia ako nesprávneho úradného postupu. Je predsa logické, že výsledkom rozhodovacej činnosti súdu je, že buď žiadosti o vydanie poverenia vyhovie alebo ju zamietne. Zo zákona nevyplýva, že súd musí vždy žiadosti žalobcu vyhovieť. Práve rozhodovacia činnosť je podstatou súdnictva a nemožno ju vyhodnocovať ako nesprávny úradný postup (uznesenie Najvyššieho súdu ČR 25Cdo 1018/07 zo dňa 25.8.2009). Táto argumentácia žalobcu by skôr nasvedčovala uplatňovaniu nároku titulom nezákonného rozhodnutia, k čomu však neboli splnené zákonné podmienky (neexistuje rozhodnutie, ktorým by bolo uznesenie o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť a žalobca ani v jednom prípade voči danému uzneseniu nepodal ani riadny opravný prostriedok). Neopodstatnené je aj tvrdenie žalobcu o prekážke právoplatne rozhodnutej veci príslušným rozhodcovským rozsudkom. Súdy totiž v rozhodnutiach o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia dospeli k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky, dôsledkom toho rozhodcovský rozsudok nespôsobuje právnu záväznosť pre svoju ničotnosť. Žalobcovi preto nič nebránilo podať žalobu na súd.

Súd teda dospel k záveru, že tým, že súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, hoci aj po 15 dňovej lehote sa nedopustil nesprávneho úradného postupu a rozhodne nepredstavuje porušenie práva na žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Žalobca však nepreukázal ani ďalší zákonný predpoklad zodpovednosti za škodu a to vznik škody, ktorá je chápaná ako skutočná majetková ujma. Žalobca nepreukázal, že sa nemôže domôcť svojho nároku voči povinnému použitím iných právnych prostriedkov. Jeho tvrdenie o nevyožiteľnosti pohľadávky zavinením súdu je nesprávne. Žalobca mal totiž možnosť získať iný exekučný titul, ale sám bol nečinný. Napokon musel by preukázať, že aj v prípade vydania poverenia došlo by k úplnému vymoženiu jeho pohľadávky, čo ťažko možno preukázať.

Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal ani dôvodnosť nároku na nemajetkovú ujmu. V celom rozsahu sa možno stotožniť s vyjadrením žalovaného v tomto smere. Žalobca dostatočne nezdôvodnil vznik a výšku nemajetkovej ujmy, ktorú je potrebné vyhodnotiť z hľadiska žalobcu ako právnickej osoby a nie z hľadiska jej spoločníkov. Vyznieva ako paradox ak žalobca požaduje morálnu ujmu za postup súdu, ktorý rozhodol v súlade s právnymi predpismi chrániacimi spotrebiteľov, ktoré naopak žalobca porušoval do takej miery, že jeho nekalými praktikami sa zaoberala aj Európska komisia.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého nárok na náhradu trov konania by prináležal len úspešnému žalovanému, ten však si tento nárok podľa § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.